Sygn. akt **OS 4/22**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.
w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Artur Warych**
Sędziowie: **r.pr. Tomasz Marzec - sprawozdawca**
r.pr. Piotr Fałdyga

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. sprawy ze skargi (…)na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania (…)z dnia (…)r. – doręczonego dnia (…)r. - od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) o umorzeniu dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 w zw. art. 438 pkt 2 w zw. z art. 297 § 1 pkt 1, 4 i pkt 5 Kodeksu postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 534 ze zm.) oraz art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1166 ze zm.) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o umorzeniu dochodzenia z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Artur Warych r.pr. Tomasz Marzec r.pr. Piotr Fałdyga

OS 4/22

UZASADNIENIE

W dniu (...)r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga Pana (...), w której to skardze zarzucono radcy prawnemu (...), iż swoim postępowaniem naruszył art. 6 w zw. z art. 8 oraz art.11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 23, art. 38 ust. 3 i 4, art. 44 ust. 1, art. 50 ust. 1 i 2 kodeksu Etyki Radcy Prawnego w związku z treścią art. 271 § 1 oraz art. 286 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, zwanej dalej kk, w szczególności poprzez złożenie wniosku o zasiedzenie z brakami, których to braków Obwiniony nie uzupełnił, przywłaszczenie akt sprawy, a także okłamywanie Skarżącego o sytuacji faktycznej i prawnej w sprawie.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, w związku ze skargą pana (...), postanowieniem z dnia (...)r., sygn. akt RD-(...), podstawie art. 17 § 1 pkt 11 kpk. w związku z art. 74^1 pkt 1 i art. 70 ust. 1 ustawy o radcach prawnych umorzył dochodzenie dyscyplinarne w sprawie radcy prawnego (...), odnośnie zarzutów zgłoszonych przez pana (...)dotyczących jego nienależytego postępowania, wobec stwierdzenia przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego.

W uzasadnieniu postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego opisał przebieg postępowania. Stwierdził, że z okoliczności sprawy wynika, iż pokrzywdzony (...)zlecił prowadzenie sprawy w (...)r. Obwiniony - radca prawny (...)współpracował wówczas z kancelarią (...), której to kancelarii Skarżący zlecił prowadzenie sprawy. Do prowadzenia tej sprawy w ramach kancelarii (...)wyznaczony został Obwiniony - radca prawny (...). Zasady współpracy Obwinionego – radcy prawnego (...)z Kancelarią (...)nie były znane Skarżącemu i dla samego faktu zlecenia sprawy nie miały one znaczenia. Pełnomocnictwo Obwinionemu udzielone zostało w (...)r. Skarżący nie potrafił powiedzieć, a pismo radcy prawnego - (...)nie wyjaśniło tych wątpliwości, czy pełnomocnictwo zostało udzielone Obwinionemu – radcy prawnemu (...), czy radcy prawnemu (...), która następnie udzieliła Obwinionemu substytucji. Z oświadczenia radcy prawnego (...)z dnia (...)r. wynika, że praktyka była różna w tym zakresie oraz że kancelaria nie dysponuje żadnymi dokumentami w tej sprawie. Skarżący nie pamiętał również, czy podpisał umowę z kancelarią.

Następnie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego skonstatował, że biorąc pod uwagę powyższe okoliczności oraz zgodnie z brzmieniem art. 70 ust. 1 ustawy o radcach prawnych nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od czasu popełnienia przewinienia upłynęły trzy lata. W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego możliwość wszczęcia dochodzenia w przedmiotowej sprawie upłynęła bezpowrotnie z upływem trzech lat licząc od (...)r., tj. od udzielenia Obwinionemu - radcy prawnemu (...)pełnomocnictwa. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przyjął również, iż dla upływu terminów nie ma też znaczenia data nadania skargi, czy też data jej wpływu do adresata. Według Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego dochodzenie zostało wszczęte pomimo upływu wskazanego powyżej terminu i w związku z tym należy przechodząc na grunt przepisów

kodeksu postępowania karnego, zastosować art. 17 § 1 pkt 6 nakazujący wszczęte pomimo upływu terminu przedawnienia postępowanie, umorzyć, co też Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przywołanym powyżej postanowieniem uczynił.

Na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w dniu (...)r. zostało złożone odwołanie. W złożonym odwołaniu Odwołujący – (...)zaskarżył je w całości i wniósł o jego uchylenie, przekazanie sprawy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu celem ponownego rozpoznania.

W ocenie Odwołującego - (...)zaskarżone postanowienie o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego jest wadliwe, ponieważ zostało wydane z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego mającym istotny wpływ na treść tego postanowienia.

Zdaniem Odwołującego - (...)stosownie do treści art. 74^1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych, w sprawach w niej nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego. Zgodnie z art. 322 § 2 kpk., postanowienie o umorzeniu powinno zawierać, oprócz danych zawartych w art. 94 kpk., dokładne określenie czynu i jego kwalifikacji prawnej oraz wskazanie przyczyn umorzenia.

Postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu dochodzenia nie spełnia powyższych wymogów. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zaniechał w zaskarżonym postanowieniu dokładnego określenia czynu i wskazania jego ram czasowych, przez co nie można ustalić zakresu przedmiotowego postępowania.

Powyższe znajduje potwierdzenie w orzeczeniu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia (...)r., w którym wskazał on, że w postępowaniu dyscyplinarnym należy ustalić datę popełnienia czynu co ma kluczowe znaczenie w kwestii przedawnienia, sygn. akt WO-72/18.

W uzasadnieniu postanowienia o wszczęciu dochodzenia z dnia (...)r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wskazał, że sprawa dotyczy zlecenia w (...)r. radcy prawnemu (...)sprawy o zasiedzenie, za co pobrał honorarium w wysokości (...)zł, oraz nieuzupełnienia braków formalnych, pomimo wezwania przez Sąd w dniu (...)r. i utrzymywaniu od tego czasu, że sprawa jest w toku.

Natomiast w uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu dochodzenia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie jako datę, do której odniósł się w zakresie terminu przedawnienia, wskazał jedynie (...)r., czyli udzielenia radcy prawnemu (...)pełnomocnictwa przez pana (...).

Dokładny opis czynów zarzucanych Obwinionemu, w tym określenie ich ram czasowych, jest w niniejszej sprawie niezbędny dla oceny terminów przedawnienia karalności przewinień dyscyplinarnych. W tym kontekście należy powołać stanowisko Sądu Najwyższego dotyczące m.in. przestępstw trwałych, stosownie do którego, zarówno przy przestępstwach rozciągniętych w czasie, wieloczynowych, trwałych, jak i o charakterze ciągłym, za czas popełnienia takich przestępstw traktować należy ostatni moment działania sprawcy, w tym czas dokonania ostatniego z czynów składających się na realizację przestępstwa ciągłego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., sygn. akt III KK 311/13). Trzeba także wskazać, że bieg terminu przedawnienia dotyczący przestępstw polegających na zaniechaniu należy liczyć od chwili, w której sprawca miał możliwość wykonania ciążącego na nim obowiązku, ale tego nie zrobił, (por. wyrok Sądu

Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2002 r., sygn. akt. II KKN 387/01). Z kolei w postanowieniu z dnia 28 kwietnia 2010 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie, sygn. akt II AKz 154/10, wyraził pogląd, że w przypadku utrzymywania przez sprawcę w ciągu dłuższego czasu stanu bezprawnego, realizującego znamiona czynu zabronionego, bieg okresu przedawnienia należy liczyć od zaprzestania utrzymywania stanu bezprawnego.

W niniejszej sprawie czyny zarzucane Obwinionemu nie zawierają wskazania początkowej i końcowej daty bezprawnych zachowań (zaniechań). Dokonanie ustaleń w zakresie dat jest w niniejszej sprawie niezbędne dla prawidłowych wniosków dotyczących przedawnienia karalności zarzucanych przewinień. W ocenie Odwołującego - (...)w niniejszej sprawie Obwiniony - radca prawny (...)był zobowiązany do wykonywania ciążących na nim obowiązków od momentu przyjęcia pełnomocnictwa udzielonego mu przez pana (...) tj. od (...)r., do upływu terminu wyznaczonego do uzupełnienia braków formalnych, do którego był wezwany przez Sąd w dniu (...)r.

Przy prawidłowym zastosowaniu do obliczenia okresów przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego przepisów art. 70 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, przedawnienie karalności tego przewinienia, w przypadku nie wszczęcia przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie dochodzenia, mogło nastąpić dopiero w (...) r.

Należy wskazać zatem, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie niesłusznie uznał, że w dniu wydania postanowienia o wszczęciu dochodzenia w sprawie RD-(...), tj. w dniu (...)r., nastąpiło przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego.

Należy również wskazać, że biorąc pod uwagę wskazane ramy czasowe zarzucanych Obwinionemu - radcy prawnemu (...)czynów, przy prawidłowym zastosowaniu art. 70 ust. 2 ustawy o radcach prawnych, który stanowi, że w razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem terminu trzech lat, karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło pięć lat, w tym przypadku przedawnienie nastąpi dopiero w (...) r.

W ocenie Odwołującego - (...)w zaskarżonym postanowieniu o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego doszło również do obrazy art. 17 § 1 pkt 11 kpk w związku zart. 74^1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych, który stanowi o możliwości umorzenia postępowania, jeżeli zachodzi inna okoliczność wyłączająca ściganie. Analiza treści uzasadnienia postanowienia o umorzeniu dochodzenia wskazuje, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie jako podstawę przyjął przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego. Zatem umorzenie dochodzenia dyscyplinarnego na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 kpk. w związku z art. 74^1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych jest całkowicie bezzasadne i pozbawione podstaw prawnych. Jednocześnie zastosowanie art. 17 § 1 pkt 6 kpk również byłoby niezasadne, ponieważ w ocenie Odwołującego - (...)nie doszło do przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego, a art. 70 ust. 1 ustawy o radcach prawnych został błędnie zastosowany.

Odwołanie wniesione w terminie przez Odwołującego - (...)zostało rozpoznane na jawnym posiedzeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej zamiennie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny lub Sąd) w dniu (...)r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje: po rozpatrzeniu argumentów odwołania i materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, że zarzuty podniesione przez Odwołującego - (...)w całości zasługują na uwzględnienie.

Bez wątpienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie w niniejszej sprawie naruszył art. 322 § 2 kpk w związku z art. 74^1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez zaniechanie w postanowieniu dokładnego określenia czynu i wskazania jego ram czasowych, co skutkuje niemożnością ustalenia zakresu przedmiotowego postępowania oraz art. 17 § 1 pkt 11 kpk w związku z art. 74^1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez jego błędne zastosowanie, podczas gdy z analizy treści uzasadnienia przedmiotowego postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wynika, że podstawą umorzenia dochodzenia było przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego w związku z błędnie zastosowanym art. 70 ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

Reasumując, należy podkreślić, że zaskarżone postanowienie zostało wydane z naruszeniem przepisów wskazanych powyżej i dlatego uzasadniony jest wniosek o jego uchylenie i przekazanie sprawy Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie do ponownego rozpoznania.

POUCZENIE:

Niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie przysługuje od niego środek odwoławczy - art. 426 § 1 kpk w związku z art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1166).

Przewodniczący	Sędziowie:	
……..	……..	……..
r.pr. Artur Warych	r.pr. Tomasz Marzec	r.pr. Piotr Fałdyga